

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _Фінансів

Допущено до захисту
завідувач кафедри
д.е.н.доц.Волохова І.С.____
“ ____ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит»
за темою:

Оподаткування доходів фізичних осіб в Україні

Виконавець
студент фінансово-економічного
факультету
Піменова Кристина Ігорівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник
К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)
Луценко Ірина Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ	
ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	
1.1. Сутність оподаткування доходів фізичних осіб	6
1.2. Становлення та розвиток оподаткування доходів фізичних осіб	13
1.3. Поняття та елементи податку на доходи фізичних осіб	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ	
ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	
2.1. Моніторинг надходження податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету України	30
2.2. Аналіз надходження податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів України.....	39
2.3. Оподаткування окремих доходів фізичних осіб	47
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ	
ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	
3.1. Міжнародний досвід оподаткування доходів фізичних осіб та можливості його використання в Україні.....	61
3.2. Рекомендації щодо вдосконалення оподаткування доходів фізичних осіб	72
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86

ВСТУП

Актуальність дослідження. Проблема оподаткування доходів населення є однією з фундаментальних, що зумовлено різними причинами. Головна з них полягає в тому, що доходи фізичних осіб є стабільним і великим об'єктом оподаткування. Якщо враховувати ефекти перекладання податкового навантаження, то саме фізичні особи є носіями податків. Тому саме доходи населення привертають увагу науковців, які розглядають їх як основний об'єкт обкладання прямими податками і джерело сплати непрямих податків.

Розвиток соціально-орієнтованої ринкової економіки України вимагає становлення такої системи оподаткування доходів фізичних осіб, елементи якої відповідали б сучасним принципам оподаткування, визначеним цілям економічної політики та світовим тенденціям. Україна пройшла тривалий і складний шлях економічного розвитку, податки органічно ввійшли в її економічне життя та стали стабільним джерелом формування доходів бюджету, вагомим фінансовим регулятором макроекономічних процесів.

Податок з доходів фізичних осіб є досить важливим у податковій системі України. Одними з характерних особливостей є його значне соціально-економічне значення, масштабність кількості платників цього податку, розмірами загальних надходжень до бюджету. Податок на доходи фізичних осіб є прямим податком та має сприяти такому розподілу податкового тягаря, за якого більше платять ті члени суспільства, котрі мають вищі доходи.

Отже, податок з доходів фізичних осіб виступає об'єктивно-історичним явищем в системі економічних відносин але виконання ним регулюючої та фіскальної функцій неможливі без ефективного механізму, за допомогою якого будуються взаємовідносини між державою та громадянами. Таким чином, актуальність дослідження полягає в висвітленні проблем на шляху будувannya ефективного механізму оподаткування доходів фізичних осіб в

умовах сучасної податкової політики країни.

Необхідно відзначити, що теоретико-методологічні засади оподаткування розроблені в працях таких видатних вчених як А. Вагнер, Д. Кейнс, А. Лаффер, Д. Міль, Ф. Нітті, Д. Рікардо, А. Сміт та ін. Дослідженню проблем сучасної податкової системи в цілому, а також податкової політики в сфері оподаткування доходів фізичних осіб присвячені роботи вітчизняних вчених: О. Василика, В. Вишневського, М. Дем'яненка, С. Каламбет, П. Лайка, В. Мартиненка, А. Поддєрьогіна, В. Синчака, А. Соколовської, Л. Шаблістої, І. Чугунова, С. Юрія та інших. Проте, в сучасних умовах, коли надходження від оподаткування доходів фізичних осіб стають визначальним джерелом формування бюджетних доходів, малодослідженими залишилися проблемні питання обґрунтування напрямів реформування механізму оподаткування доходів фізичних осіб та оцінка його регулюючих і фіскальних можливостей.

Отже, **мета роботи** полягає в узагальненні теоретико-методичних засад системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та наданні пропозицій щодо вдосконалення її фіскального та соціально-регулюючого потенціалу.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання:**

1. визначити сутність оподаткування доходів фізичних осіб,
2. розглянути історію становлення та розвитку оподаткування доходів фізичних осіб,
3. з'ясувати поняття та елементи податку на доходи фізичних осіб,
4. провести моніторинг надходження податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету України,
5. проаналізувати надходження податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів України,
6. здійснити оцінку фіскальної ефективності податку на доходи фізичних осіб,
7. розглянути міжнародний досвід оподаткування доходів фізичних осіб

та обґрунтувати можливості його використання в Україні,

8. розробити рекомендації щодо вдосконалення оподаткування доходів фізичних осіб.

Об'єктом дослідження в дипломній роботі є процес справляння податку з доходів фізичних осіб.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні підходи щодо оподаткування доходів фізичних осіб.

Інформаційною базою дослідження були діючі нормативні та законодавчі акти України з питань оподаткування, дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби, а також наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань теорії і практики оподаткування доходів фізичних осіб, періодичні видання, інтернет джерела.

Методи дослідження. В процесі дослідження використовувалися: історичний метод – при дослідженні історичних аспектів оподаткування доходів фізичних осіб; абстрактно-логічний метод – при визначенні сутності сутність податку на доходи фізичних осіб і його ролі у формуванні доходів держави; метод порівняльного аналізу – при дослідженні світового досвіду оподаткування доходів фізичних осіб і його використання в Україні; статистико-економічні методи – для дослідження тенденцій у функціонуванні сучасної системи оподаткування доходів фізичних осіб; індукції, дедукції та синтезу – при визначенні напрямів вдосконалення оподаткування доходів фізичних осіб; наукової абстракції та узагальнення – при формулюванні висновків дослідження.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують вісім підрозділів, висновків та списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумок, можна зробити наступні висновки.

1. Оподаткування доходів фізичних осіб - це сукупність податкових методів і форм, інструментів та важелів впливу на податкові відносини, що виникають з приводу вилучення та використання державою частини доходів фізичних осіб (домогосподарств). Оподаткування доходів фізичних осіб є складовою частиною фінансового механізму держави. У результаті перерозподілу доходів (платежів) фізичних осіб, з одного боку, реалізується економічна доктрина щодо рівня добробуту різних верств населення, а з іншого - формується фінансова база держави.

2. Податок на доходи фізичних осіб в Україні та світі пройшов значну еволюцію. Його перші зачатки спостерігалися в стягненні податків з особи незалежно від можливості їх сплати. При цьому стягнення відбувалося насильно. В подальшому податок удосконалювався. В Середньовіччі існувала подушна подать. В перше податок з доходів фізичних осіб був запроваджений в Англії наприкінці XVIII століття. Оподатковували ним за прогресивною шкалою ставок, починаючи від 5%, і стягувався податок лише із заможних верств населення. Далі відбувся перехід від оподаткування фізичних осіб особистими податками до оподаткування фізичних осіб спочатку залежно від поділу на класи (з урахуванням їх родового та суспільного стану), а потім за зовнішніми ознаками їх майнової заможності. У Російській Імперії уперше оподаткування доходів фізичних осіб було запроваджене в 1893 р., у вигляді квартирного податку. В Україні цей податок має досить стабільну законодавчу форму - із 1992 року він регулювався Декретом Кабінету Міністрів України «Про прибутковий податок з громадян», з 1 січня 2004 року - Законом України «Про податок з доходів фізичних осіб», а з 1 січня 2011 року податок з доходів фізичних осіб регулюється Розділом IV Податкового кодексу України.

3. Податок з доходів фізичних осіб - це прямий особистий податок, що

сплачується безпосередньо з отриманого доходу фізичних осіб. Податок на доходи фізичних осіб – це одне з основних джерел доходів бюджету держави, яке використовується для регулювання доходів і накопичень різних соціальних груп населення. В Україні порядок нарахування та сплати ПДФО регулюється розділом IV Податкового кодексу. Відповідними статтями цього розділу встановлені основні елементи податку на доходи фізичних осіб, до яких відносяться платники податку, об'єкт оподаткування, одиниця оподаткування, джерело сплати, податковий період, ставки, пільги тощо.

4. Не зважаючи на досить складну економічну та політичну ситуацію в Україні обсяги податку з доходів фізичних осіб плавно зростали в 2012-2014 рр. та значно зросли в 2015 та 2016 рр. Значне зростання обумовлене зростанням обсягів податку на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати. Частка надходжень від податку з доходів фізичних осіб в структурі доходів Зведеного бюджету досить висока – якщо в 2012 р. вона складала 18,88%, то в 2013 рр. вона зросла до 20,38, в 2014 р. скоротилася до 20,46%, а в 2015 р. – до 13,93%. Разом з тим слід відмітити, що в 2016 р. вона зросла до 15,88. Зростання надходжень від податку з доходів фізичних осіб обумовлене зростанням надходжень від ПДФО, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати та ПДФО із суми пенсійних виплат або щомісячного довічного грошового утримання. Зростають і інші елементи цього податку.

5. ПДФО є одним з основних джерел доходів місцевих бюджетів. У 2011–2014 рр. більше 70% податкових надходжень місцевих бюджетів та більше 60% сукупних доходів місцевих бюджетів формувались за рахунок надходжень ПДФО. За період 2014-2016 рр. номінальні надходження ПДФО до місцевих бюджетів зросли з 62,6 млрд грн у 2014 році до 79,0 млрд грн у 2016 році, або на 26%, проте роль цього податку в наповненні доходів місцевих бюджетів знизилася (частка скоротилася з 62% до 46%).

6. Фіскальна роль ПДФО сьогодні залишається досить стабільною та

вагомою (близько 5% ВПП). Цей податок займає друге місце серед податкових надходжень Зведеного бюджету, протягом року його надходження мають чітко виражену періодичність із незначними коливаннями, а отже, можуть бути досить точно прогнозовані. Динамічне зростання надходжень ПДФО і високий рівень виконання планових показників забезпечується, головним чином, податком із заробітної плати. Це зумовлено значним переважанням її частки у структурі об'єкту оподаткування, а також суворим контролем і відповідно найвищим рівнем сплати, оскільки відбувається утримання податку з джерела отримання доходу. Темпи зростання надходжень ПДФО перевищують темпи зростання його найбільш вагомої бази оподаткування - заробітної плати, що свідчить про збільшення податкового навантаження на трудові доходи громадян.

7. В процесі дослідження можливості адаптації зарубіжного досвіду оподаткування доходів фізичних осіб до національної практики було встановлено, що історично склалися дві форми побудови податку на доходи фізичних осіб: шедулярна та глобальна. При першій системі доходи залежно від джерел поділяються на частини – шедули, кожна з яких оподатковується окремо, стягуються два податки: основний – за пропорційними ставками і додатковий – за прогресивними. В другій системі прибутковий податок стягується із річного доходу за прогресивною шкалою. Доцільно запропонувати віднести податок з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів, як у Болгарії, Кіпрі, Естонії, Греції, Латвії, Норвегії, Румунії, Бельгії, Данії, Фінляндії, Швеції та Швейцарії. При цьому органам місцевої влади доцільно надати право самостійно визначати ставки, за якими будуть оподатковуватися доходи громадян. Це дозволить підвищити доходи місцевих бюджетів. Оскільки у переважній більшості розвинутих країн використовується прогресивна шкала оподаткування, то за умови економічного зростання, подібну шкалу доцільно запровадити і в Україні. Щодо податкових пільг, то доцільно застосувати досвід Великобританії, в якій розмір доступної персональної знижки залежить від віку платника та рівня

його загального оподаткованого доходу. Зарубіжний досвід свідчить, що реформування лише оподаткування фізичних осіб недостатньо. Тому в Україні необхідно паралельно з удосконаленням механізму оподаткування фізичних осіб запровадити і інші економічні реформи. У зв'язку з цим доцільно здійснити переорієнтацію оподаткування на доходи фізичних осіб з одночасним зменшенням податкового навантаження на капітал, заклали підвалини довгострокової економічної політики, спрямованої на стимулювання та розширення виробництва. Необхідною складовою податкових реформ в Україні повинне стати проведення індексації податкових ставок та перегляд податкових розрядів податку з доходів фізичних осіб, що пов'язано із необхідністю стабілізації податкового механізму. З метою підвищення соціально-регулюючої ролі податку на доходи фізичних осіб необхідно: збільшити прогресивність податку залежно від розміру доходів, як це передбачають податкові системи багатьох зарубіжних країн; збалансувати оподаткування доходів у вигляді заробітної плати та доходів від нетрудової діяльності шляхом збільшення ставки податку на пасивні доходи до 20%.

8. В роботі запропоновано шляхи удосконалення оподаткування з податку на доходи фізичних осіб. До основних напрямів реформування податку на доходи фізичних осіб в Україні необхідно віднести: врегулювання механізму надання податкових соціальних пільг у напрямку збільшення їх розміру до розміру прожиткового мінімуму та перегляду межі, до якої можна застосовувати пільгу; зменшення фіскального тиску на бідні верстви населення; підвищення ставок оподаткування для високих доходів та запровадження неоподаткованого мінімуму доходів для всіх громадян; запровадження прогресивної шкали ставок; перехід до оподаткування більшості видів доходу, що не дозволить ухилятися від сплати податків; збільшення доходів населення, що надасть змогу збільшити базу оподаткування, що в свою чергу збільшить надходження бюджетів. Сформульовані пропозиції ґрунтуються на принципах економічної доцільності, соціальної справедливості та загальному вектору формування середнього класу за доходами громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамченко Н. А. Шляхи удосконалення пільгового оподаткування з податку на доходи фізичних осіб / Н. А. Абрамченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. - 2016. - Вип. 16(3). - С. 106-109.
2. Александров А.М. Налоговые системы России и зарубежных стран / А.М. Александров. – М. : Бератор-Пресс, 2002. – 192 с.
3. Бандурка О. О. Управління державною податковою службою в Україні: організаційно-правові аспекти: монографія / О. О. Бандурка – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2005. – 506 с.
4. Баранова В.Г. Податкова система: Навчальний посібник / В.Г. Баранова, О.Ю. Дубовик, В.П. Хомутенко. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
5. Безпалько І.Р. Досвід оподаткування доходів фізичних осіб у зарубіжних країнах / І.Р. Безпалько // Регіональна економіка. - 2009. - №2. - С.159-165.
6. Бернар И. Толковый экономический и финансовый словарь / И. Бернар, Ж.К. Колли. - М.: Международные отношения, 1997. - Т. 1. - 784 с.
7. Бех Г. В. Фінансове право України: Підручник / Г. В. Бех, О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 320 с.
8. Болдырев Г. Н. Подходный налог на Западе и в России / Г. Н. Болдырев. – Л. : Искра, 1924. – 187 с.
9. Борейко В. Напрями посилення регулюючої функції податків з громадян / В. Борейко // Економіка України. – 2009. - №1. – С. 50-57.
10. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський словник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. – Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 224 с.
11. Валовой внутренний продукт Украины. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>
12. Василик О. Д. Податкова система України : навч. посіб. / О. Д. Василик. – К. : ВАТ «Поліграфкнига», 2004. – 478 с.
13. Вознюк О. Б. Податок на доходи фізичних осіб та його вплив на формування доходів місцевих бюджетів / О. Б. Вознюк // Науковий вісник

- НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.4. – С. 176–181.
14. Годме П.М. Финансовое право / П. М. Годме. – М.: Прогресс, 1978. – 430 с.
15. Головашевич О.О. Правове регулювання оподаткування доходів фізичних осіб в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / О.О. Головашевич. – Х., 2008. – 20 с.
16. Горбунова О. Потрібно створювати умови для легалізації заробітної плати / О. Горбунова // Голос України. - 2011р. - 25 січня. - С. 3-4.
17. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка : в 4 т. / В.И. Даль. – М. : Рус. яз., 1980. – Т. 4. – 683 с.
18. Добродій Т. Податок на доходи фізичних осіб / Т. Добродій // Баланс. - 2011. - № 2-3. - С. 29-32.
19. Донець Т.А. Дохід платника як засада визначення обов'язку зі справляння податку / Т.А. Донець // Право. – 2013. – № 1. – С. 79-82
20. Духновська Л. М. Вплив ставки податку на доходи фізичних осіб на доходи громадян України / Л. М. Духновська, Р. А. Пономаренко // Проблеми та перспективи регулювання міжнародних економічних відносин : збірник наукових праць. – Дніпропетровськ, 2014. - С. 266-270.
21. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gufer.net/podatкова/94-zarubzhniy-dosvdopodatkuвання-dohodv-fzichnih-osb.html>
22. Зубенко В. В. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2016 рік / В. В. Зубенко, І. В. Самчинська, А. Ю. Рудик. - К.: ІБСЕД, 2017. - 92 с.
23. Іванов Ю. Б. Податкова система: підручник / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. – К. : Атіка, 2006. – 920 с.
24. Князев В.Г. Тенденции развития налоговых систем в зарубежных странах / В.Г. Князев // Налоговый Вестник. – 1998. – № 9. – С. 54–57.
25. Кодекс законів про працю: Закон від 10.12.1971 р. № 322-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 1971. - Додаток до № 50. - Ст. 375.
26. Конституція України: Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1996. - № 30. - Ст. 141.

- 27.Кривцов О. О. Механізм оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, суперечності його реалізації / О. О. Кривцов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. - 2008. - Вип. 102. - С. 56-61.
- 28.Кривцов О.О. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб / О.О. Кривцов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2008. - №102. – С. 56-59
- 29.Кучерявенко Н. П. Курс налогового права: В 6-ти т. -Т.Ш: Учение о налоге / Н. П. Кучерявенко - Х.: Легас, 2005. - 600 с.
- 30.Лист ДФС від 12.01.2016 № 191/К/99-99-17-03-03-14: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-fizichnih-osib/66021.html>
- 31.Литовченко Н. Досвід Великої Британії: особливості сплати ПДФО та декларування доходів / Н. Литовченко // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2014. - №5. – С. 40-46.
- 32.Лозовский Л.Ш. Универсальный бизнес-словарь / Л.Ш. Лозовский, Б.А. Райзберг, А.А. Ратновский. – М. : ИНФРА-М, 1997. – 640 с.
- 33.Майбурд Е.М. Введение в историю экономической мысли. От пророков до профессоров / Е.М. Майбурд. – М. : Дело, Вита-Пресс, 1996. – 544 с.
- 34.Мельник В. М. Фіскальна ефективність податку з доходів фізичних осіб в Україні: можливості зростання / В. М. Мельник // Фінанси України. – 2007. – № 12. – С. 38–41.
- 35.Мельник В. Сучасна податкова політика у країнах ЄС-15 / В. Мельник // Економіка України. - 2012. - № 6. - С. 73-85
- 36.Менгер А. Новое учение о государстве / А. Менгер; Под ред. Б. Кистяковского. – СПб. : Изд. С. Скимунта, 1906. – 326 с.
- 37.Мочерний В. С. Економічна енциклопедія: у трьох томах. Т.1 / В.С. Мочерний. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
- 38.Нікітішин А.О. Використання іноземного досвіду при оподаткуванні доходів фізичних осіб // Формування ринкових відносин в Україні. / А. О.

- Нікітішин - 2007. - №6. - С. 80-83.
- 39.Озеров И.Х. Подоходный налог в Англии Экономические и общественные условия его существования / И.Х. Озеров. – М.: Скоропечатня А.А. Левенсона, 1898 г. – 211 с.
- 40.Онищенко В. Податковий контроль (основи організації) / В. Онищенко. - К.: Вісник податкової служби України, 2002. - 432с.
- 41.Оніщик Ю. В. Податок і збір як системоутворюючі категорії податкового права: поняття, ознаки, сутність / Ю. В. Оніщик // Адвокат. - 2010. - № 2. - С. 32-35.
- 42.Офіційний сайт Департаменту фінансів Одеської облдержадміністрації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gfu.odessa.gov.ua>
- 43.Офіційний сайт Державного казначейства України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
- 44.Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 45.Офіційний сайт Офісу з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://feao.org.ua>
- 46.Пархоменко-Цироциянц С. В. Поняття та значення об'єкта оподаткування для визначення податкового обов'язку платника податку / С. В. Пархоменко-Цироциянц // Зб.наук.праць "Актуальні проблеми держави і права". - Одеса: Юрид. л-ра, 2007. - Вип. 34. - С. 187 - 194.
- 47.Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 13-17. - Ст.112.
- 48.Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій: Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 року № 43. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93>
- 49.Попова Л.В. Налоговые системы зарубежных стран : учебно-методическое пособие / Л.В. Попова, И.А. Рожжина, Б.Г. Маслов. – М. :

Дело и Сервис, 2008. – 368 с.

50. Про затвердження Порядку інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або про відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форми Повідомлення про наявність порушень: Наказ Міндоходів від 27 січня 2014 року № 86. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/normativno-pravovi-akti/63220.html>
51. Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо включення до податкової знижки за звітний рік сум витрат, понесених у минулому році на оплату вартості навчання за місяці звітного року: Наказ ДФС від 06.04.2015 р. №247. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/normativno-pravovi-akti/63653.html>
52. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку: Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.15 р. № 4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/normativno-pravovi-akti/63719.html>
53. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи: Наказ Міністерства фінансів України від 02.10.2015 року №859. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/deklaruvannya-dohodiv-gromadyan-2016/normativno-pravova-baza/65107.html>
54. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 17. - Ст.121

55. Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 03 квітня 1993 року № 245. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/245-93-%D0%BF>
56. Пушкарева В. М. История мировой и русской финансовой науки и политики / В. М. Пушкарева. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 192 с.
57. Роль ПДФО у формуванні доходів бюджету в Україні та в світі: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stud24.ru/tax/rol-pdfouformuvann-dohodv/145593-426961-page1.html>
58. Рудавка С.І. Проблема удосконалення системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та його вплив на стан фінансування охорони здоров'я // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2015. – №1. – Т.19. – С. 207-212
59. Рядінська В. О. Правове забезпечення становлення та розвитку системи оподаткування доходів фізичних в Україні: дис. докт. юр. наук : 12.00.07 / Рядінська Валерія Олександрівна – Київ, 2015. – 569 с.
60. Світовий досвід оподаткування: Польща. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/poland/>
61. Сич О.А. Удосконалення організації оподаткування доходів фізичних осіб / О.А. Сич // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». - 2007. - № 605. - С. 124-128.
62. Сідельникова Л.П., Чижова Т.В., Якуша Я.В. Оподаткування суб'єктів підприємництва: Навч. посібник. / Л.П. Сідельникова, Т.В. Чижова, Я.В. Якуша. - К.: Видавництво Ліра-К, 2013. - 424 с.
63. Сомова В. В. Удосконалення оподаткування в контексті розподілу доходів фізичних осіб: дис. канд. ек. наук: 08.00.08 / В. В. Сомова. – Харків, 2015. – 229 с.
64. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. 3-тє вид. перероб. і доп. / В.В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2005. – 578 с.

65. Спільний лист ДФС України та Пенсійного фонду України від 22.07.14 р. № 127/7/99-99-17-03-01-17, № 19426/05-10. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnodержavni-podatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/listi-dps/157097.html>
66. Стародуб Д. М. Особливості правового статусу суб'єктів податкового декларування доходів фізичних осіб / Д. М. Стародуб // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). - 2013. - № 4. - С. 89-94.
67. Старостенко І. Всюдисущий ПДФО / І. Старостенко // Школа бухгалтера. – 2006. - №12. – С. 24-29
68. Суторміна В. М. Держава–податки–бізнес (зі світового досвіду фіскального регулювання ринкової економіки): монографія / В. М. Суторміна, В. М. Федосов, В. Л. Андрущенко. – К. : Либідь, 1992. – 328 с.
69. Чугунов І. Я. Оподаткування доходів громадян як складова фінансово-економічних відносин / І. Я. Чугунов, А. О. Нікітішин // Наукові праці НДФІ. – 2008. – №. 1(42). – С. 3–11.
70. Эберг К. Т. Очерки финансовой науки / К. Т. Эберг. – Ярославль: Типография М.Х. Фарака, 1893. – 133 с.
71. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 576 с.
72. Янжул И.И. Основные начала финансовой науки: Учение о государственных доходах / И.И. Янжул. – М. : Статут, 2002. – 555 с.
73. Ястремський О.І. Основи мікроекономіки: підручник / О.І. Ястремський, О.Г. Грищенко – К. : Т-во “Знання”, КОО, 2007. – 714 с.